

Előfizetési árak:

o stán vagy hához küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre. 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 18.

Főszerkesztő:

Felelős szerkesztő:

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 18.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Koncz Ákos.

Dr. Orbán József.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Tőzsdepolitika.

Debreczen, május 18.

Azon fontosabb kereskedelmi intézmények között, melyek valamely ország forgalmi viszonyaira a legnagyobb hatást gyakorolják, első helyen áll a tőzsde, mely legbiztosabb fokmérője az ország kereskedelmi fejlettségének s a kultur-államok közgazdasági előrehaladottságának.

A tőzsdék különösen az újabb időkben emelkedtek nagy jelentőségre; közgazdasági szerepök főleg abban áll, hogy az illető árukban rendes piacot biztosítanak az eladóknak és vevőknek, ennek következtében a termelést és fogyasztást biztosabbá teszik s az árak alakulására is nagy befolyással vannak.

Magyarországon a tőzsde még ifju korát éri s miután annak közgazdasági jelentőségét, jótékony hatását a forgalomra megismerték, kormányaink azon igyekeztek, hogy az intézmény jövőjét hazánkban biztosítsák s részére mindazon kedvezményeket megadták, melyeket a gyakorlat és kereskedelmi szokások czélszerűnek ismertek el.

Mint minden idegen intézménynek, melyet a fejlődő kereskedelmi forgalom szükséglete keltett életre, úgy a tőzsdének is akadtak ellenségei, különösen azon visszaélések

miatt, melyeket a könnyelmű üzérkedés, főleg a differenciális üzleteknél, elkövetett. Ez az ellenséges áramlat azonban nem csökkenthette a tőzsde befolyását s ma már kétségkívül felül áll nálunk is, hogy a tőzsde intézménye közgazdasági életünk oly fontos tényezőjévé lett, mely nélkül kereskedelmünk meg nem élhetné. A tőzsdei üzérkedés nálunk az utolsó évtizedekben örvendetes lendületet mutat s bár távol van attól, hogy a szomszéd bécsi börzét utélerje, kormányunk elérkezettnek látja az időt arra, hogy a már életképesnek mutatkozó intézményt, mint adóalapot tekintse; a mozgó tőkét, mely hajlékony természeténél fogva a fiskális elbánás alól könnyen kisiklott, megadóztassa s e czélból készült az új tőzsdeadó törvényjavaslat, melynek megalkotásánál Lukács László pénzügyminisztert azon kettős szempont vezérelte, hogy új jövedelmi forrást nyisson ugyan a magyar államkincstár számára, de ez a jövedelmi forrás a különben is mostoha viszonyok között élő magyar kereskedelem életére hátrányos befolyást ne gyakoroljon s ezért oly minimális adótételeket vett föl a javaslatba, melyek a külföldi francia és német adótételeknél alacsonyabbak.

Kétségtelen, hogy ezen adótételek nagysága a lehető legnagyobb

körültekintéssel van praeliminálva s a tőzsdére behatással bíró conjuncturák gondos figyelembevételével állapított meg. A néppártnak azonban a megadóztatásnak ezen mértéke csekélynek látszik s általános vezérszónokát, Rakovszky Istvánt, ismételten harczba küldötte, hogy sikra szálljon a tőzsde megrendszabályozásáért. Mi sem természetesebb, hogy a néppárt ügyes szónoka sietett kihasználni az alkalmat s a tőzsde adótételeinek oly felemelését kívánta, melyet a mi zsenge tőzsdénk bizonyára meg-sínyelt volna.

A pénzügyminiszter érvelése, melylyel javaslatának védelmére kelt, természetesen nem maradhatott hatás nélkül s meglepéssel konstatálhatjuk, hogy parlamentünk hatalmas többsége azon álláspontra helyezkedett, hogy azon adótételek, melyeket e javaslat contemplál, csupán kísérletül szolgálnak arra nézve, hogy tőzsdénk megbirja-e azon terhet, melyet az államkincstár érdekében a helyes pénzügyi politika reáhelyezni jónak lát. E kísérletnél tovább menni kockázatos vállalat lenne s valóban helyesen jegyezte meg a miniszter, hogy tulmagas tételek megállapítása reactionális intézkedésnek volna tekinthető, mely a tőzsdére s ezáltal a magyar kereskedelemre érzékeny csapást mérne, nem is említve a

TÁRCZA.

Sorok a gyerekről.

Irtá: *Békefi Antal.*

Felszólított egy előkelő irodalmi újság, hogy mint író ember, írjak a fiamról. A szívem dolgairol nem igen ítam még, tán egyszer, akkor tapasztaltam, hogy ez igen nehéz írás. Idegenekkel közölni nyomtatás úján kiket szeretek, mi van a szívemben, a hitvesi, az apai, a fiui szeretetet kiálni mások számára: ismeretlen ösvény ez az én irodalmi mesterségemben, pedig már sokat írtam életemben. A költő mestersége ez, ő maga kiáltja ki a szerelmét, a hazafiságát, a boldogságát, szivbánatát, szive minden dobbanását így: én, én, én! Én nem vagyok költő, soha se irhattam le mennyire szeretem hazámat, mennyire szerettem az örök üdvösségbe szállt boldogasszonyomat, milyen szent szava asszony volt az édes anyám, hogy halt meg Hermin nővérem az égi szerelemben, Jonó öcsémet miképen fojtotta meg Schopenhauer ur és most arról írjak, akim egyedül maradt, akim egyedül van.

Eltekintve attól, hogy szokatlanság ez nekem a közönség előtt, de azért is bajos nagyon a fiamról való írás, mert e tekintetben oly követelő vagyok magammal szemben, hogy ennek én soha meg nem felelhetek szívem szerint.

Hanem azért a kérésnek eleget teszek,

úgy ahogy, nehéz tollal és lelkemre torlódo érzésekkel ide vetvén egy két sort a gyerekről.

Az én fiam januárban lesz kilencz esztendő, vidám, nyalka kis legény, frissen nyestett réz színében csillog a haja, nyilas szemöldöke, fehérek és aprók a fogai, tejfehér az arca, megfigyelő, de felületes, fáradhatatlan a játékban, türelmetlen a tudományok iránt, tartósan nem sir, a földre nem vetette le magát sirva soha, azt se mondta soha: nem! (a mit nem szeretek benne), jó szive van, nagyon jó az én Lázcsinak és két élete.

Igen, az én kis fehér fiamnak két élete van, mert az anyja, a kinek szintén ilyen fehér arca volt és a frissen metszett réz színben csillogott a haja — odaadta neki a magáét is. A maga jó, szerelmes lelkét, a mely ilyen vidám volt és ilyen elragadóan czigányos és ragaszkodóan hü és mély lélek volt. Mert úgy volt, hogy mikor szerelmes kis magzatunk született, az anyja alig pillantotta meg: halálosan elszenderült és átszállt a lelke a fiába, feláldozván önnön életét a szegényke, hogy megerősítse a fiát, mert az oly kis élettelen fehérség volt. Így gondolom, hogy történhetett, mert az anyja nem volt beteg és mégis meghalt.

Mily szép, ha valóban igaz, és nekem binni kell, mert úgy félek, mint gyermek, mióta fiam van, binni kell, hogy vannak lelkek az égben és látják az élöket és látja ennél fogva az én asszonyom is az ő fia nő-

vését. Mily szép ez, de valóban kár, hogy mi nem látjuk őket, nem láthatjuk ilyenformán azt sem, hogy örülnek-e ők a mi életünk folyásán, meg van-e elégedve a fia nevelésével, szeretetben tartásával az anyja? Szeretném hallani, ha valami kifogása volna. Szeretném hallani, hogy talán szigorú vagyok akkor is, mikor nem kellene. Az anyja ezt jobban tudná. Vagy lehet, hogy ott vagyok engedékeny, ahol erősnek kellene lennem.

Sokszor elgondolom, hogy ugyan jó Isten, mit mondana a gyerek anyja, ha beszélni tudnék most vele a siron keresztül? A földben is anyai szive szerint teljesítem e én hát az apai kötelességemet? Jó és hü, gondos és böles apához való szeretettel és vigyázással vagyok-e az ő fia iránt, a kinek a lelkét adta, hogy nekem maradjanak általa miud a ketten? Hálás és jó vagyok-e én ezért az anyai önfeláldozásért? Mire nevelem az ő kis fiát?

Mit mondanék? Nézd, szegény lelkem, már kilencz éves a fiunk, rossz példát még nem látott. Istenismerő és féltő fiúcska, örök üdvösségédért mond egy miatyánkot és hiszekegyet minden este, másfél éves korában megismerte a képedet a falon:

— Anuka.

Két éves se volt, akárhol virágot talált, neked szánta: „Kivisszük Anuskának”. Nem lát más női képet a hajlékomban, csak Téged, Téged nagyon ismer, tudja, merre van

liberalizmus kérdését, mely elvnek fentartása közgazdasági kérdésben is kívánatos.

A tőzsde hivatása — mondja egyik jeles közgazdasági írónk — folytonosan éber figyelemmel kíséreni azon körülményeket, melyek az árak alakulására és azzal a termelésre és fogyasztásra hatnak, mint az őrnek kötelessége a világítótoronyban vizsgálni a hullámok alakulását és figyelmeztetni azon intézkedések megtételére, melyek a vész elhárítására szükségesek. Bölcös politika tehát az, mely fejlődésnek indult tőzsde-intézményünket erősíti s előrelátás hiányában szenved az oly irányzat, mely, mikép a néppárt, annak gyöngítésére törekszik.

A bírák szabadságideje. Az eddigi gyakorlat szerint a törvényszéki elnökök a törvényszék kerületében alkalmazott bírák és bírósági hivatalnokok törvényes szabadságidejét május, június, július, augusztus, szeptember és október hónapokban jelölték ki. Ezen hónapokon kívül az igazságügyi miniszter engedélyezett szabadságidejét, melyet rendkívülinek tekintettek. Most a miniszter megengedte, hogy a bírákat és bírósági hivatalnokokat megillető rendes szabadságidejét a törvényszéki elnökök május előtti és október utáni hónapokban is kijelölhetik. Csak ha a rendesnél több szabadságidejét akar az illető igénybe venni, ezt már az igazságügyi miniszter fogja engedélyezni, mivel ez a többlet tekintetük tulajdonképpen rendkívüli szabadságnak. — Az első folyamodású bíróságok azonban leginkább nélkülözhetik a munkaeót július, augusztus és szeptember hónapokban. Ennek fogva az igazságügyi miniszter utasította a törvényszékek elnökeit, hogy az ítélőbírák létszámának fele július 1-től augusztus 15-ig, a másik fele pedig augusztus 15-től szeptember 31-ig töltse el rendes szabadságide-

jét. Csakis egyesek figyelmet érdemlő érdekei miatt tehetnek kivételt ezen általános szabály alól. Ezenkívül a bíró és bírósági hivatalnok akár betegség, akár üdülés vagy bármilyen okból engedélyezett szabadságidejének leteltével tartozik visszatérni székelyébe és csak ha újabb hosszabbítást kapott, távozhathat el onnét. De meghosszabbítást igazolt okból a szabadságidejének letelte előtt a székelyen kívül is lehet kérni. Ha azonban a kérvény a szabadságidejének leteltéig el nem intéztetik vagy a meghosszabbítás megtagadjatik, a bíró fegyelmi vétség terhe alatt köteleztetik székelyébe visszatérni. Ezen intézkedésre azon abuzus szolgál okul, hogy a távollévő bírák szabadságuk leteltével az elnökhöz egyszerűen orvosi bizonyítványt küldöttek és kérték, hogy távollmaradásukat az elnök vegye egyszerűen tudomásul. — Ez a szokás, mely minden törvényes alapot nélkülöz, meg lesz szüntetve.

Égi mannahullás Sziléziában 1736-ban.

Debreczen, május 18.

A napokban egy igen érdekes levelet kaptam Vidovich Menyhért nyug. ezredes urtól. E levelet Ibrányi László írta Patay Sámuelnek 1736-ban, ki akkor Szabolcsvármegye Assesora volt. A levélben Ibrányi László elmondja, hogy Sziléziában jártában tanuja volt egy égi mannahullásnak. Ennek bizonyosságát két szem mannat is küldött a levélíró kedves édes sógorának Patay Sámuelnek, mely két szem mannat a hálás utódok mai napig megőrizték.

Az érdekes levél szóról-szóra így hangzik:

Az Urnak, Bizodalmas Nagy Jó Uramnak!
Kedves Soghó Uramnak!

Mindenkoron kész köteles szolgálatomnak ajánlásával, hogy az Ur Isten minden ki Gondolhatókhoz és Emberileg ki nem Gondolhatatlanokhoz is Bü. áldását adgya és Terjessze Centeniuma szerint kedves Soghó Uramnak szerencsésen szívem szerint kívánom. És hogy az Ur Isten bü. áldásaival megáldván sok számos Esztendőig

Országunknak javára Nemes Vármegyének hasznára nekünk Örömlőkre kedves Páárjával, énnekem kedves Édes Néném Asszonyal ugy kedves Uri Csemetéivel, kedves édes Atyámfiaival Eltesse és Tartsa meg szívem szerint kívánom és Ohajtom Bizodalmas kedves Édes Soghó Uramnak sok Levelemmel levő alkalmatlansághimmal voltam, de kötelességemnek viseltetvén el nem mulaszthattam annyival inkább most közelebb lévén, hogy ezen Tsekély Levelemmel ne Udvarolhassak, jóllehet hogy semmi olyan ujságokkal nem Udvarolhatok. De mindenkor elmémben forogván Hozzám megmuntatott Atyafiságos Affectiója, ugy midőn az Imperiumnak tulsó szélből megfordultam volna kívántam conservatiojául edgy Paár Palaczk bornak kedveskednem pro Memoria Mennyi Follyó Vizeken által és nem tsak hétszáz méltföldelen Hegyeken és Vizeken által menetelével s Vissza jövetelével levő Rontsolodással is miként mind erejét Mindenben Jóvöltát minemü Változással tartotta meg, mely ugyan Kedves Soghó Uramnak adattott bornak többiét egészséggel élete Mulatásáért elköltöttük. Ez mellett pediglen ezen kis skattulában lévő Égi Mannával az Isten Sziléziában circa initium Junij Történt Jég Esső által életeknek elverése után kevés idővel oly sűrűséggel volt az Földön, hogy szóró lapáttal lehetet öszve hányni és az mely szegény Ember az Malomba edgysezer annyit vit megörölvén két annyi lisztet vit haza az kibül is az Rend szerint való életnél fejérbb volt az kenyere az Vagyonos Emberek pediglen ha szedtek azonnal — tsak Vizzé vált és semmi hasznát sem vették. Későn Gondolkodván keveset tartottam meg belőle és az sok felé el oszlott Ezzel az Ur Isten oltalmába ajánlván kedves Soghó Uramat, kívánom hogy Ezen levelem Szerentsés Órában és Friss Egységben találhassa Magamat pediglen tovább is Atyafiságos Affectiójába commendálok s maradok

Az Urnak Kedves Soghó Uramnak
Dat. Alsó Nemedi 11. Aug. 1736.

Kész köteles szolgálja Soghóra
Vay Ibrányi László.

*

az ut hozzád és hiszem, hogy egész életén át mindig hüen járni fog azon.

Imádkozni egy eseléd tanította, egy egyszerű asszony, a Jézust követő Mária-szívű bibliai asszonyok jó szívével megáldott öreg asszony. Tökéletes szívű szegény asszony, — akit a Te fiad „Dadim”-nak hí és egy éjjelen tizszer is felkel, miatha az ő magzata volna, olyan szívbéli ösztönnel — hogy betakarja. Ez segít nekem és ha látod: meg vagyok véle elégedve, mert az öreg Dadinak — tökéletes asszonyi szíve van.

El merek menni mindig bátran hazulról, mert tudom, hogy semmi sem éri a fiamat. Ha szél van, a Dadi mindjárt begombolja a kis kabátját. Ha kihül a szobácskájá éjszakára, fölébred és befűti jó melegre, éjjel kimossa a ruháskáit hófehérre és tiszta a Te fiad mindig, mint a friss hó, a Dadi fésüli napjában többször a frissen metszett réz színéhez hasonlatos haját, játszik vele a földön hemperegve, óvja mint egy gyöngy kis növényt és meséket mond neki: mindig a jó fiu örömről és boldogságáról, a rossz fiu bűnhődéséről és boldogtalanságáról.

Azt gondolom, hogy Te küldted a fiadnak — a Dadit.

A Dadi ebben megerősít engem. Nem-sokára azután, hogy a fiadhoz küldted, elbeszélte nekem, hogy egyszer félig ébren levő állapotban látománya volt. Laci aludt csendesen. Ő az asztalnál üldögélt, a gyermek ágya felé fordulva, éber szenderegésben ringatózva. Ekkor valami fehérség, mint egy hosszú, hótiszta szárny, szállt át a szoba homályán.

— A szegény nagyságos asszony arczát láttam, — szolt hozzám, — hallottam a hangját, szomorú kis hangocskáját és azt mondta: viselje gondját a fiacskámnak! Áldja meg az Isten.

Igy beszél Dadi, szent hittel, hogy ő igenis beszélt Veled. Ő jobban járt, mint én. Hát én nem kaphatok sohase feleletet?

Éfféléket mondanék.

Mit szólna azután az anyja ahhoz a jelenethez, ami egyszer nemrégén köztünk történt: a fiam és köztem?

A fiukat tilosban találtam. Az ollót lekerítette valahogyan a falról és a veszedelmes szerszámmal mesterkedett. Elvettem tőle és visszatettem a helyére, szigorú előadást tartván neki, hogy az ollóhoz nyulni nem szabad többé. Mindenféle veszélyekre figyelmeztettem. Megfogadta, hogy soha többé kérdés nélkül nem nyul az ollóhoz. Őt perezt mulva zuhanást hallottam. Beugrottam a szobájába, látom a Lacit a szőnyegről feltápáskodni és ott csillogott mellette az olló. A kis asztalról, amin az ollót ismét levette a szegről, esett le az ollóval együtt. Megrendültem a gondolattól, hogy jó Isten, véd meg: ha esés közben az ollóval megsebesíthette volna magát, nagyon szigorú voltam.

— Mit csináljak most veled, adta gyerek? — kiáltottam rá akkorát, hogy megrázkódott ijedtében az istenadta.

A lábommal is dobbantottam.

— Megverjelek e mest, vagy a sarokba állítsalak?

Laci igen meg velt hatva. Szégyenkezett és szepegve mondta:

— Verjél meg, kedves apám!

Ebből ki-ki sejtethi, hogy nem tudja még a mi fiunk, mi a verés, azért tartja a sarokbaállítást nagyobb büntetésnek. Ez a felelet kihozott a sodromból. Hát mit mondjak erre? Az anyja, ha itt volna mellettem — mit tanácsolna? Megverjem-e a fiát, hogy tudja meg végre, milyen a verés és féljen tőle? Nem volt, aki tanácsot adjon.

Nem vertem meg. Mesét mondtam neki a szófogatlan fiu bűnbeeséséről, aki nem tartotta meg a szavát. Senki sem szereti azt a fiut, aki nem tartja meg a szavát.

Nem vertem meg, még se nyult azóta soha se az ollóhoz. En nem tudom, erkölcsnevelési szempontból jól van-e ez így, jó apa vagyok-e hát én azért, mert nem tudom megverni a fiamat? Egy kicsit se.

Még kicsi és gyámoltalan az én fiam, nem látom még, hogy a verést elmulasztottam volna valaha, de ki tudja, nem azoknak van-e igazuk, a kik azt tartják, hogy inkább a szülő verje magzatát két kézzel, mintsem a belőle ki nem vert hibákért mások verjék majdan akár csak egy kézzel?

De ha akarnám is megverni, aligha sikerülne, mert az idegen eselédje nem engedi. Bizonyos vagyok benne. Azonban én úgy gondolom, hogy soha sem leszek olyan erős, hogy megverjem a fiamat; mert az anyja lelke van benne, a ki a minap is milyen boldogsággal tartott engem. Megszólalt, hozzám beszélt a fia kicsi száján. Ő beszélt.

Elmondom ezt is. Új lakásba köztünk. Összeszorultunk egy szobába a fiammal, míg a másik szobát festették. A Dadi a szomszéd kis szobában feküdt. Csak nagy-néha fürdőhelyen vagy más rendkívüli alkalmakkor kerülünk össze egy szobába éjszakára én és a fiam. Most is így volt. Éjfélután felébredt és megszólított a sötétben:

— Apám. Kedves apám.

— Mit kívánsz, édes apám?

— Szomjas vagyok, kedves apám.

Meggyújtottam a gyertyát, adtam a fiamnak vizet, aztán betakartam s szép álmokat kívántam neki.

— Köszönöm, kedves apám, — mondta a lelkem kis eselédem.

Patay Sámuel Assesor ur gondosan meg őrizte a két szem mannát egy papírtokba téve azokat, következőket jegyezvén a papírtokra:

"1736. eszt in Julio Siléziában minekutánna az jég az életeket egészen elrontotta, éhelhaló lévén az nép Isten Eő Felsége ilyen mannát szállított az Égből melyet a szegény ember ha megőrlött két annyi és szép fehér lisztye lett az tehességes emberek pedig hasznát nem vehették hanem csak vízzé vált".

A két szem manna alakját híven adja vissza ez a két rajz:

Mindenesetre jellemző a korra az, hogy ez az állítólagos mannaeső meséje hitlertalált még a magyar nemesi osztálynál is, holott valószínű, hogy a bibliai mannaesés óta ilyen égi eseményekben nem részesült a jégverte és éhező lakosság. A mannaeső, vagy buzaeső meséje valószínűleg így termett meg a nép naiv hitében, hogy a salátalevelű boglárka növény buzaszem nagyságú gubói helyütt-helyütt nagyon elszaporodnak és május felé a föld színéről eltűnnek. Olykor-olykor a sebes zápor a tömördek szennyes sárga gumót a földből kimossa oly nagy mennyiségben, hogy azt csakugyan lehet szórólappáttal is szedni. Ezt, melyet buzaeső, tiencsényi manna, vagy monnyei árpa néven ismer népünk, szedték fel Sziléziában s a kemény magvakat megőrlvén, kenyeret sütöttek belőlük a szükség és éhség napjaiban.

Azon megjegyzés azonban, hogy csak a szegény emberek vehették hasznát ezen manna-nak, a gazdagok kezében ellenben vízzé vált, naiv mese, mely reális körunkban alig talál hitlert.

Közli: *Koncz Ákos.*

Az életelixir.

Raimundus Lullus, az okkoltista spanyol filozof, híres alkímista volt és róla maradt fenn az a monda, hogy feltalálta az az életelixirt.

A róla fenmaradt mondák és legendák közt ez a legromantikusabb.

— Most eloltom a gyertyát, fiam — mondtam aztán az ágyból, mire semmit sem szólt vissza.

Alig, hogy eloltottam a gyertyát, hallom, hogy a gyerek szepeg. Nehéz sóhajokkal forgolódott ágyacskájában.

— Mi a bajod fiaeskám? — kérdeztem tőle, talán náthás vagy?

— Nem, kedves apám.

Csak tovább szepegett szaggatott sóhajtozással.

— Te Laczi, te sirsz! — kiáltottam oda.

— Igen apám, — tört ki kesergő, könnyező szóval.

— Miért sirsz, édes fiam? Valami bajod van?

— Igen, édes apám.

Ijedten ugrottam fel az ágyból, meggyújtottam a gyertyát és odamentem a fiam ágyacskájához:

— Mi bajod, édes fiaeskám?

— Az, — felelte az én kis árvám, — hogy milyen alkalmatlan vagyok én most neked, kedves apám.

A kis fehér párnája csücskével törülgette az arcocskájáról a könnyeit.

Alig birtam szegény kis eselédemet megvigasztalni, hogy dehogyan alkalmatlan ő én nekem, soha se alkalmatlan ő én nekem.

A szívemet pedig elárasztotta e drága pillanat mélységes nagy öröme és úgy tetstett e gyönyörű órában, hogy ott volt az anyja is velünk. Az anyja lelke szólt hozzám a fia kicsi száján, az anyja szívéből való könyök folytak le ezen éjszakán a fia fehér orcácskáján.

Mikor elmondtam reggel a Dadinak, kifényesedtek a szürke kis szemei és büszkeséggel és meleg lelkével mondá:

— Nyugodt is lehet, tekintetes ur, oh Laczkó nem lesz rossz soha...

E monda szerint Ramon Lull 1235-ben Mallorkában született. Snájdig lovag lett belőle és az arragoniai udvar legnagyobb Don Juanja volt.

Számos szerelmi kaland után egy szép és fiatal férjes asszonyra vetette a szemét, de ez nem adta meg magát olyan könnyen, mint a többiek. Szerette ugyan a lovagot, de erénye díjaul azt követelte tőle, hogy találja fel az örökifjító italt, melytől mindaketten örökké fognak élni.

Harmincz évig fáradt Ramon Lull, míg a nagy elixirt feltalálta. Lenyelt belőle egy kortyot és két hónapig se nem evett, se nem ivott, de nem tudott meghalni.

Erre felkereste Ambrosiát, de a fiatal szép asszony helyett egy agg özvegyet talált. A mikor megkínálta az életelixirrel, Ambrosia széttárta ruháját és megmutata mellet, melyet a rák teljesen felmárt. Ilyen nyomorult állapotban nem akart örökké élni.

Lullus mélyen megrendülve földhözvágta az üvegcsét és barát lett. Ambrosia nem sokára meghalt, Raimundus pedig jámborságával igyekezett kinyerni az Istentől azt kegyet, hogy meghalni engedje. Afrikába ment hittérítőnek a mórok közé. Ezek megkövezték, de nem tudott meghalni. Spanyol kereskedők szedték fel a nyomorultat a parton és Mallorkába vitték, hol végre meghalhatott.

Igy szól a monda. Raimundus Lullus kit a mórok avattak be az alkímia és a spanyol zsidók a kabara titkaiba, azzal dicsekedett írásaiban, hogy az életelixirt és a bölesek kövét felfedezte.

Azt állította, hogy képes aranynya átváltoztatni bármely fémet, aranynya változtathatná az egész tengert, ha higany volna.

Elixirjéről azt mondta, hogy meggyógyít minden betogséget és szőlőt termel télen, ha a szőlőt vele megöntözik. Lullus alkímiai kísérleteiből különben volt haszna a tudománynak is. Ő volt az első, ki csaknem vízmentes borszeszt állított elő, melyet abban az időben aqua vitaenek — az élet vizének nevezték.

A dél-afrikai háboru.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, május 17. A Mafeking felszabadulásáról érkezett hírek nemcsak hogy nem bizonyultak valóznak, hanem ma oda módosultak, hogy az angolok fogtak el egy közel száz főnyi bur csapatot, mely Snyman vezetésével betört Mafekingbe. A helyzet tehát az ostromolt város körül egészen más, mint azt a tegnapi táviratok után hinni lehetne, sőt Londonba ma már olyan hírek érkeztek, melyek arról beszélnek, hogy a város felszabadulása küszöbön áll.

Roberts seregétől szintén olyan hírek érkeznek, melyek azt jelentik, hogy az angolok előrenyomulása folytonos sikerrel jár, ma már Hunter is benn van Transzvámban s tegnap megszállta Krisztiánát, a nélkül, hogy ellenállásra talált volna. Natalban Buller nyomul folyton előbbre, elérte Dannhausert, sőt előretolt járőrei ma már valószínűleg New-Castle körül járnak, csapatai elől a burok sietve vonulnak vissza a Sárkány hegység szorosai közé.

A mai nap eseményeiről a következő táviratokat kaptuk:

Harcz Mafekingért.

London, május 17. Egész London élénk érdeklődéssel s nagy izgalommal várja

a Mafeking sorsáról érkező híreket. A városháza előtt nagy tömeg lesi a táviratok kifüggesztését és sehol másról nem beszélnek mint az ostromlott városról. Kétségtelen ma már, hogy a város nemcsak, hogy nem kapitulált, hanem ha eddig még föl nincs mentve, közel áll az ostrom alól való felszabaduláshoz. Kétségtelen az is, hogy szombaton véres harc folyt Mafeking körül s hogy a bur hadseregnek egy része benyomult a kaffer külvárosba, de úgy látszik, hogy Baden-Powell a szombatról vasárnapra virradó éjjel újra felülkerekedett s a támadókat visszaverte.

Fokvárosi távirat szerint az odavaló Argus című lap azt a jelentést kapta erről az ütközetről, hogy Eloff bur parancsnok egy járőrrel bement Mafekingbe, de Baden-Powell ezredes csapatai tüzbe fogták és kilenczven emberével együtt foglyul ejtették. Ugyanerről az ütközetről a pretóriai hivatalos hadi jelentés ezt mondja:

A szövetséges csapatok szombaton reggel ostrommal bevették és megszállták a Mafeking körül levő erődítményeket, de vasárnapra virradó éjjel az ellenség bekerítette őket és amennyire eddig ismeretes, hét halottjuk és 17 sebesültjük volt és többen fogságba estek.

Ugyancsak pretóriai jelentés adott először hírt azokról a csatározásokról is, melyeket a délről jövő angol felmentő sereg vívott a burokkal. E jelentés szerint a burok véres harc után visszaverték a felmentő sereget, melynek igen nagy vesztesége volt. Az idevaló lapok csak annyit tudnak erről az ütközetről, hogy az Kralpan mellett, Mafekingtől délre harmincz angol mértföldnyire folyt. A legújabb hírek alapján kétségtelennek látszik, hogy a felmentő sereget utjában a burok nem tudták feltartóztatni s így Mafeking felszabadulásáról a hír ide minden órában megérkezhetik.

Brüsszel, május 17. Az itteni transzváli ügyvivőség a pretorai kormánytól táviratot kapott, a melyben szó sincs Mafeking bevételéről. A transzváli ügyvivőség sem hiszi el a Mafeking megadásáról szóló hírt.

Az angolok Transzvámban.

London, május 17. Roberts lord távirata jelenti Kroonstadtból mai kelettel: Hunter tábornok behatolt Transzvámba és most 10 mértföldnyire áll Krisztiánától. Methuen tábornok 12 mértföldnyire nyomult előre a hoopstadti uton anélkül, hogy ellenséget látott volna. Az oranjei burok deorganizációjáról szóló jelentéseket különböző oldalról megerősítik. Roberts lord későbbi távirata jelenti: Hunter tábornok tegnap megszállta Krisztiánát anélkül, hogy ellentállásra talált volna. Rundle csapatai tegnap este közvetlenül Clocolan mellett voltak.

Oranje.

London, május 17. A Reuter-ügynökség jelenti Maszeruból tegnapi kelettel, hogy yeomanry-csapatok megszállták Ladybrandot. Tabanehuból jelentik, hogy Rundle tábornok megszállta Mequatlingsneeket.

Natal.

London, május 17. Buller tábornok jelenti Dannhauserből mai kelettel: Előre tolt járőreim valószínűleg megérkeztek New-Castlebe. Az 5. hadosztály lépcsőzetesen állást foglalt az Elandslaagte és Glencoe közötti uton és a vasuti pályát javítja. Az összes jelentések megegyeznek abban, hogy e hónap 14-én és 15-én 7000 bur nagy sietéssel észak felé vonult.

A bur küldöttség Amerikában.

Washington, május 17. Hatvan észak-amerikai város, továbbá New-York, Penszilvánia, Illinois és Kolorádó államok kormányai rueghívót küldtek a bur küldöttségnek. Fischer transzváli államtanácsos azt telegrafálta Brüsszelbe, hogy a new-yorkiak lelkes fogadtatása minden képzeltet meghalad. Há-

rom szenátor, három képviselőházi tag és számos polgár csütörtökön New-Yorkba megy, hogy idekísérje a burok követőit, kik pénteken délután érkeznek meg. A küldöttség szombaton látogatja meg Mac Kinley elnököt. Vasárnap este az Operaházban nagy népgyűlés lesz, melyen a burok, szenátorok és képviselők fognak beszélni. Krüger elnök ezt a táviratot küldte a délafrikai köztársaságok köldöttségének: „Igazságosság és jogosság legyen veletek“.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Csapatszemle a Vérmezőn.

Budapest, május 18. A király ma csapatszemlét tartott a Vérmezőn, hol óriási közönség gyűlt egybe. Ott volt a többek között Széchényi miniszter, Perczel Dezső családjával.

A király Ferencz Ferdinánddal együtt fényes kísérettel jelent meg. A csapatok elvonulása után teljes meglepedését fejezte ki Ő Felsege.

Délután a király Gödöllőre utazott, Ferencz Ferdinánd pedig Bécsbe tért vissza.

Országgyűlés.

Budapest, május 18. A képviselőházban harmadszori felolvasásra került a tőzsdeadóról szóló törvényjavaslat.

Ezután Molnár apát interpellálta a belügyminisztert, hogy miután Márk szatmármegyei községben a reformátusok inzultálják a katolikusokat, úgy, hogy a plébános is csak revolverrel járhat, hajlandó-e ez úgyről hivatalos adatokat beszerezni.

Az interpelláció közölni fog a belügyminiszterrel.

A hadügyi albizottság ülése.

Budapest, május 18. A hadügyi albizottság ma folytatta ülését.

Összeférhetlenségi ügyek.

Budapest, május 18. Az összeférhetlenségi bizottság ma megállapította a sorrendet, mely szerint a bejelentéseket tárgyalni fogja.

Kihuzott főnyeremény.

Budapest, május 18. Az osztálysorsjáték ma tartott huzásánál a hatvanezer koronás főnyereményt a 7806. számú sorsjegy nyerte.

A bur kormány új székhelye.

London, május 18. A Timesnek jelentik: Ugy látszik, valóban bizonyul, hogy Krüger elhagyja a fővárost és Transzvál kormányát Lydenburgba helyezik át, hol az utolsó ellenállásra készülődnek. Reitz miniszter Délamerikában akar letelepedni.

A bur küldöttség Amerikában.

New-York, május 18. A bur küldöttséget a polgármester fogadta, kiknek szónoka hangoztatta küldetésük célját.

— Nem arra kérünk benneteket, — mondá — hogy velünk harezoljatok, de kiáltások oda az angoloknak: Ne tovább!

HIREK.

— **Lapunk szerkesztősége e hó elsejétől állandó helyére, Kossuth-uteza 13. szám (az udvarban hátul) költözött át.** Ide intézendők a szerkesztőséget illető minden közlemények.

— **Érettségi kormánybiztosok.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Géressy Kálmán tankerületi főigazgatót a mezőturi főgymnasiumhoz; dr. Kérészy Zoltán jogakadémiai rendes, egyetemi magántanárt a pápai főgymnasiumhoz; Bacsoni Lajos dr. jogakadémiai tanárt a sárospataki főgymnasiumhoz az érettségi vizsgálatokra kormánybiztosul kinevezte. A debreczeni állami főreáliskolához kormánybiztosul a miniszter dr. Márki Sándor kolozsvári egyetemi tanárt nevezte ki.

— **Főbizományos.** A tegnapi egyházkerületi gyűlés egyik legfontosabb tárgya László Albert könyvkereskedőnek az egyházkerület kiadásában megjelent népszerű kiadványának főbizományára vonatkozó ajánlata volt, amely élénk eszmecsere s vitát idézett elő. Tisza István gróf, Tisza Kálmán, Ferenczy Gyula, Padrah Sándor, Kovács Lajos, Kiss Albert, Szabó János, Ritoók Zsigmond és Thaly Kálmán felszólalásai után a közgyűlés végül László Albert ajánlatát nagy többséggel magáévá tette s az igazgatótanácsot a szerződés megkötésére utasította. Az ajánlat értelmében László Albert évi 2000 koronát juttat a főiskola könyvtárának czéljaira.

— **A harmadik szolgabírói járás.** Hajdúvármegye közgyűlése az állandó választmány javaslatára kimondta, hogy a b.-ujvárosi járás főszolgabíróságának kettéosztásával egy harmadik szolgabírói járást létesít H.-Böszörmény székhellyel. A közgyűlési határozatot jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszterhez, ki ma érkezett leiratában arról értesíti a vármegyét, hogy a harmadik szolgabírói járás létesítését nem engedélyezi, mert nincs teljesen előkészítve.

— **A kórházi mosónék s a belügyminiszter.** A debreczeni kórház mosónéinak igen sok a dolguk, azt belátták ők is, — valamint belátta a kórház igazgatósága is azt, hogy a szegény mosónék fizetése nem áll arányban munkájukkal. — Megkeresték hát a városi tanácsot, hogy segítsen rajtuk s emelje fel fizetésüket. A tanács — mint rendesen, ezuttal is humánus volt s felemelte a mosónék fizetését — *havi két forinttal*. Nagy volt a szegény mosónék öröme a hír hallatára s kettőzött szorgalommal végezték munkájukat. Azonban „Nincsen öröm öröm nélkül“ — tartja a közmondás — s így jártak a dolgozó mosónék is. A tanács határozatát jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminiszterhez. Ott, úgy látszik, azok a nagy urak nem is sejtik, milyen nehéz a sorsa egy szegény mosónénak. Ma küldték le a miniszteriumból a leiratot, mely ridegen megtagadja a fizetésfelemelést, azt mondván, hogy terjeszszék a közgyűlés elé s az hozzon határozatot, vajjon megérdemlik-e a fizetésemelést a mosónék vagy nem.

— **Hajdúvármegye tisztviselőinek fizetésemelése.** Hajdúvármegye tisztviselőinek fizetését felemelte. Az erre engedélyezett összeget arányosan felosztották, de a felosztással néhányan nem voltak megelégedve s megfélembtették a közgyűlés által jóváhagyott felosztást a belügyminiszterhez. Ma érkezett meg a vármegyéhez a belügyminiszter értesítése, melyben tudatja, hogy a felebbezést elutasítja s a felosztási tervet *helybenhagyja*.

— **Hamis pénzek Nagyváradon.** A váradai rendőrséghez nemrég és még ma is egyre-másra érkeznek panaszok a hamis ezüst forintosok miatt. A rendőrség a hamis ezüst forintosokat megvizsgálás végett felküldte a körmőczbányai m. kir. pénzverde hivatalhoz, a honnan ma érkezett le a válasz. A vizsgálat a forintosokat egytől-egyig hamisaknak találta s a hivatal átiratában megjegyzi, hogy az egész ország el van most árasztva ilyen hamis forintosokkal, de legtöbb érkezett Gyuláról és Nagyváradról, azért azt hiszi, hogy a hamis pénzverők e két város valamelyikében, vagy ezek környékén rejtőznek. A rendőrség a legszélesebb körű vizsgálatot indította meg a pénzverők kézrekerítése iránt.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: „Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk jó anyának, nagyanyának, testvérnek és rokonnak, özv. Raics Ferenczné szül. Pössenhofer Terézia urnőnek f. hó 17-én, d. u. 3 órakor életének 80-ik évében rövid betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 19-én, délután fél 4 órakor fognak a római kath. egyház szertartása szerint a Simonffy-utca 41-ik sz. háztól a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 19-én, reggel 9 órakor fog az egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre barátainkat és jóismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1900. évi május hó 17-én. Raics család és számos rokonok nevében. Az örök világosság fényeskedjék neki! — Nyugodjék békében!“

— **Halló!** A Dréherben ismét vig halestély lesz. Ma estére legyen mindenki hát készen. Betelhetnék vele papir egész árkus, Hogy mily jól készíti a vendéglős, Márkus. És hogy a nagy halnak vig legyen a tora S jobban csusszék torkon le a borkorosolya, Magyar Testvérek huznak tüzes nótát, Melyhez Dajna Bandi eslelkeszi a kontrát. Fel tehát, uraim, kit a gondok sértnek. Keressék fel bizvást a jóhírű Dreher. Találnak ott olyan jó kiszolgálásra, Melynek Debreczenben alig akad mása.

— **A menyecske szíve.** Csantavéren Abelik Katalint egy hete vitte haza új menyecskének a hites ura. De a menyecske szíve nem tudott felmelegedni, azért előbb fölakasztotta magát és mikor az ura idején levette a szegről, tiz pakli gyújtótát olvasztott föl és azzal emésztette el magát. Szüleitől érzékenyen bucsuzik, azt írja, hogy minek erőltették olyanhoz, a ki mellett nem tudott felmelegedni a szíve.

— **Tolvaj cseléd.** György Mária nevezetű leány cselédképen szolgált Kelemen Sándor mipepéresi lakosnál. A jóérzésű leány a benne helyezett bizalmat arra használta fel, hogy egy éjjel feltörte a gazdája pénzes szekrényét s abból kilenczszáz koronát elkezelt. Dolga végeztével aztán megszökött a háztól. Kelemen azonban hamarosan észrevette a gonosz cselekedetet s jelentést tett a csendőröknek, kik a tolvaj leányt H.-Pápiban letartóztatták és bekísérték a debreczeni ügyészség fogházába. A pénz egy részét még megtalálták a leánynál.

— **A „Dréher“-ben székelő** „Polgári asztaltársaság“ tagjai felkértek, szombat este 8¹/₂ órakor tartandó rendkívüli összejövetelre okvetlen megjelenni. Az elnökség.

— **Meglopott kereskedő.** Gleichmann Éliás szoboszlói kereskedőt furcsa meglepetésben részesítette egyik jóakarója. A lakásába betörés útján behatolt s ezerkétszáz korona készpénzt zsebre vágott és úgy elűnt vele, mint a tavalyi hó. Gleichmann persze busul a pénz után, a hatóság pedig nyomoztatja a teitest.

— **Ellopott családi sírbolt.** A Gurahonez melletti Fényes községben hallatlan

eset történt. Nehány odaváló ember kibontotta a Naszády-család kriptáját s mintegy tíz kocsi terméskövet szállított abból haza, hogy a lopott kövekből fundamentomot készítsen épülő házukhoz. A tetteseket a négy Jovueza testvér, Mihály, Vrenti, Pável és György személyében sikerült kinyomozni, kiket a gurahonezi esendőrök letartóztattak és bekísértek a butyini járásbíró-sághoz.

x Mi lesz ma a „Dréher“-ben? Halpaprikás; a Magyar Testvérek teljes zenekarával és Dajna Bandi közreműködésével zeneestély, választékos vacsora; kitűnő italok, pontos és figyelmes kiszolgálás, sok vendég és virágos jó kedv.

— Keserű élet. Nagyon keserű lehet az élete a Tizenhárom-városban lakó Kiss Józsefnének. A férje, ki péksegéd, nagyon rosszul bánik vele. Űti, veri s kiméletlen szavakkal illeti. A szegény asszony meguntta az örökös epekedést és a fáskamarában felakasztotta magát, hogy megszabaduljon a földi gyötrelmekről. De még ez az óhaj-tása sem sikerült, mert tettét hamar észre-vették és visszaadták az életnek. A szegény asszony így kénytelen tovább túrni a brutalitást és épen attól, aki annak idején szerelmet, hűséget esküdött neki.

— **Fináncz az oroszlan karmai közt.** Apatin bácsimegyei községben nagy veszedelembé került Zóka István pénzügyőri szemlést. Az ottani vásártéren állatseregletet mutogatnak, a mit a szemlést is megtekintett. Különösen megtetszett neki a him-oroszlan s el kezdte a saját pénzügyőri kezével annak lábát simogatni. Tudvalevőleg azonban az oroszlan sem szereti a finánczot s különösen ez a nyájaskodás annyira kihat a sodrából a sivatag királyát, hogy az egyik lábával elkapva Zóka kezét, azt darabokra zúzta, a szerencsétlen ember kezefojt pedig leharapta.

— **Egy apa rémtette.** Négy ártatlan életnek vetett borzalmas módon véget egy kétségbeesett apa. Szerény keresményéből nem tudta fentartani családját és így inkább arra határozta magát, hogy elemészi őket. Jellinek Ferencz prágai bányamunkás követte el ezt a rémtettet gyermekein, kik közül a legidősebb hat, a legfiatalabb három éves volt. Egy közeli erdőbe ment gyermekeivel a kétségbeesett apa és ott rálőtt az ártatlan kicsinyekre. Négy esztendősen leányának sikerült elmenekülnie a biztos halál elől, de a többi három a bős apa örületének áldozata lett. — A legfiatalabb még az nap kisenvedett, míg a többi súlyos sebekben szenved. Az apát ma fogta el a csendőrség s kihallgatása alkalmával őszinte vallomást tett. Előadta, hogy gyermekeit azért akarta elpusztítani, mert szerény keresményéből nem tudta eltartani őket. Három napig bolyongott gyermekeivel az erdőben, míg végre rémes tettének elkövetésére el tudta határozni magát. A bűnös apát átadták a büntető bíróságnak.

x Dr. Szász Adolf fogorvos jelenti, hogy lakásán (Kossuth-utca 9. sz., ott, a hol a fogorvosi rendelő helyisége is van) a Svédornát és massagét újra berendezte és e hó végén a cursust megkezdi. Jelentkezhetni nála d. e. 9-12, d. u. 3-5-ig.

— **Gyermekrabló cigányok.** A hét-fői kápolnai vásáron a csendőrök egy cigány-karavánt többszörös gyermekrablásért letartóztattak. Az egyik sátorban lopott holmit kerestek, midőn nyöszörgő hang vonta magára figyelmüket. Kutatni kezdtek s egy kocsi fenekén csakugyan ráakadtak egy guzsbakötött hatéves fiúra, a ki előadta, hogy Taráj Pálnak hívják s még a télen rabolták el Iregthen lakó szüleitől a cigányok. A fiu elmondta azt is, hogy több rablott gyerek is volt a karavánban, de azokat a cigányvájda eladta öreg koldusoknak. A gyermekrablókat a csendőrség letartóztatta, a megmentett kis fiut pedig

egyelőre a nagy kátai előjáróság vette gondjai alá.

— **Csödbe jutott pincsi.** Ez a hihetetlennek látszó eset megtörtént, még pedig M.-Bánhegyesen a folyó hó első napjaiban. A szegény kis pincsi gyanútlanul sétálgatott patkány után a boltban, mítsém sejtve az álnok hitelezőkről, akik sötét tekintettel mutogatták Budapesten az üzlettulajdonosnak váltóit, majd addig kérték Gróff bácsit, a szigorú törvények még szigorubb végrehajtóját, hogy egy napon kiment M.-Bánhegyesre Battonyáról, spanyolviaszt és pecsétet hozott, egy darabig mindenfélét össze-viszíralt a boltban, mi alatt a kis pincsi boldog semmittevésben elszunnyadt a pudli alatt. Gróff bácsi pedig törvényes ábrázatot véve fel, kimondja a csődöt, gyertyát kért s lepecsételteti a boltot. Pokoli sötétségre és éhségre ébredt fel kis idő múlva a pincsi: a bezárt boltban (persze még akkor nem tudta, hogy csödbe jutott) nyafogott barátjai után, a kiktől a törvény kemény pecsétje és vastag fal választotta el. Eltekiutva azonban a nagy magánytól, az első napokban tűrhetően ment helyzete a sok sajt, liszt, cukor és szalámi miatt, de vízkészlete fogyatékán lévén, a negyedik nap felé már végrendelkezni akart, előbb azonban éjjente gyászadalokat, illetve hattyudalokat énekelte, még pedig oly hatással, hogy közelében aludni nem lehetett. Az emberi részvétele miatt könnyen megtörténhetett volna, hogy az árverés napján jéghideg testét ott találták volna hátrahagyott műveivel a bolt padozatán, mégis végre a galambszívű Gróff bácsi szabadította meg kinyitól s a hitelezők tudta nélkül kihozta a sötét boltból. Nincs az a peozér, a kítől úgy félne most a pincsi, mint ha váltót lebegtetnek előtte.

— **A leander.** Igen szép növény a leander, de mérges. Levelének pora képes az embert a másvilágra átszenderíteni. A Nagy Juliánna férje is tudhatta ezt, mert úgy akart az asszonytól megszabadulni, hogy leanderport vegyített a borába ebédelés idején. Az asszony azonban észrevette a dolgot s a megmérgezett italt elvitte a rendőrségre. Ha csakugyan mérgezett volt az itóka, a törvény fog számolni Nagy Juliánna szeretetreméltó férjével.

— **Elveszett egy fehérszörű kis angora macska.** Ha valaki megtalálja, legyen szíves Kossuth-u. 68. szám alá elvinni, holkét korona jutalomban részesül.

Salamoni ítélet.

Egy misszionárius ujság érdekes esetet mesél egy kínai bíró bölcs ítélezéséről. Három férfi állítottott ugyanis a bíró elé egy asszonynyal egyetemben, a kit mindhárman felétségüknek mondtak. Egyik sem akart engedni a jogából.

— Hiszen egy asszonynak csak egy hites ura lehet — jegyezte meg a bíró.

— Én vagyok a hites ura! — kiáltottak mind a hárman egyszerre.

A bíró megvizsgálta az ügyet, de sehogyan sem tudta kideríteni, hogy melyik hát az igazi férj a három közül. Mindenik egyformán esküdözött a maga érdekében. Végre így szólt a bölcs bíró:

— Mivel nem tudok igazságot tenni köztetek, haljon meg az asszony! Így legálább vége szakad a perlekedéseknek és békét hagytok egymásnak.

Egy kupa bort hozatott ezután s nagy hókusz-pókuszszal valami fekete port töltött belé. Behívatta most az asszonyt s felszólitotta őt, hogy ürítse ki a kupát. Az asszony engedelmeskedett, de nemsokára szédülten bukott a földre, érthetetlen szavakat motyogott, azután lehunyta szemét és meg sem mozdult többet.

— Meghalt — mondotta a bíró. —

Vidd haza és temetted el, — szólott ezután az egyik perlekedőhöz.

— Én temettesem el? — kiáltott amaz. — Semmi közöm hozzá, most már bevallom, hogy nem beszéltem igazat, nem én vagyok a hites ura.

A második is sietett hasonló nyilatkozatot tenni. De a harmadik sirva fakadt s ölébe vette az asszonyt, hogy hazavigye. A bíró így szólt hozzá ekkor:

— Most már tudom, hogy te vagy az igazi. Vidd haza a feleségedet, nem halt meg, csak részeg. A fekete por, amit a borba töltöttem, nem mérge volt, hanem cukor. Eredj haza tehát békességben; de az a két gazfickó itt marad, azoknak 25 botot veretek a talpára!

Gyilkos vetélytársak.

Debreczen, május 18.

Tiszavidéki tudósítónk írja: Virágfakasztó, napsugaras májusi nap délutánján megölték egy legényt muzsikaszó, pohár-csengés között. A deli legény véres fejjel, élettelenül, nagy vértócsában ott fekszik a szurtos csárda porondján, hullája fölött ott zokog egy darázs dereku, csinos arcú halvány leány. Az előbb még vig nótától hangos csárda, néma, szomorú, mint a siralomház. A cigány hóna alatt a hegedűvel, könyezve nézi a falu legnyalkább legényének tetemét; tán nem is annyira gyászos halálát siratja, de azt, hogy ki ad ezentul öts bankót, csengő tallért a vig vagy bus nótáért.

Közben messziről felvillan a csendőrök szuronya, hozzák a gyilkos legényeket, — kik konokul tagadják a véres bűnt — s kezdődik a tetemre hívás.

A két legény sirva vallja bűnét, mert egy hatalmas zsarnok, a lelkiismeret parancsolja, nem bírják nézni áldozatukat, kezükbe rejtett arccsal, halálsápadtan fordulnak el a tetemtől.

A gyilkosságról tudósítónk a következőket jelenti:

Tegnap délután a falu korezmájában mulatoztak a legények, az egyik asztalnál iddógált Koszta János és Ackermann József, a szomszéd asztalnál Varga István mulatozott vig muzsikaszó mellett.

Az egy fedél alá került három legény régi gyűlölt ellenség volt.

Egy leányt szerettek s a leány Varga István, a falu legesinosabb legényével rokon-szenvezett.

A két kikoszorózott vetélytárs kereste az alkalmat, hogy a leány-harcban győztes legényt alaposan elpáholja.

Az alkalom ma délutánig késett. Egymásután ürültek a flaskók a hosszu asztalon a két legény előtt, valóságos erdő állott az üres üvegekből. Mikor Koszta falhoz vág egy üveget s odakiált a cigánynak:

— Itt húzd a nótát, ne annak a kutyának!

Varga István ingerülten ugrik fel s pár goromba szóval visszavágja a támadást.

A cigány pedig húzta tovább Varga Istvánnak a nótát.

A verekedni vágyó legények erre eszöndesen felkeltek az asztaltól s ezzel megakarták támadni Varga Istvánt. De a cigány észrevette szándékukat s ijedten felkiáltott:

— Vigyázz Pista, megölnek! A legény villámgyorsan hátra fordult, de már akkor késő volt.

Ackermann József egy vastag husánggal Varga Istvánt úgy fejbe sújtotta, hogy az eszméletlenül összerogyott.

Erre Koszta János vérszemet kapott s Ackermann Józseffel addig verték az eszméletlen legényt, míg az lelkét ki nem adta.

Varga István a sok súlyos ütés következtében meghalt.

A két gyilkos elmenekült, de az arra járó csendőrrőrt később elfogta őket. — Egy ideig tagadták a bűnt, de később sirva vallottak be mindent.

Megható volt, mikor a megölt legény kedvese siratni jött a meggyilkoltat.

A legényt holnap temetik.

Kékharisnyák.

Ha az ember végigmegy a philadelphiai Arch-streeten, a Delaware folyó közelében, egy régi quaker-temetőt lát, a mely kőfallal van körülvéve. Csak egy helyen van kőfal helyett vasrács, — hogy az ember mindjárt megláthassa Franklin Benjámint sirját, a mely mindjárt az uttal szemközt van. Ebben a temetőben nincsenek nagyszerű sarkövek, még Franklin sirját is csak egy közönséges kőlap jelzi, amelyre fel van írva a sir lakójának a neve. Bizonyos napokon azonban elhalmozzák ezt a sirt koszorúkkal és amerikai zászlókkal.

A lakosság fashionable része már rég más kerületekbe költözött s így a folyó környékén csak kereskedők és iparosok laknak. De azért még maradt ebben a kerületben is néhány régi quaker-család, mely nem akarta elhagyni atyjának a házát. Tell-the-Truth („Mondj igazat”) és Prudence („Okosság”) L... missek is egy ilyen régi házban laktak. Már régóta ismertem őket, mert sokszor megfordultam náluk, mikor a szüleik még éltek. A szülők még régi quaker viseletben jártak, miss Tellie és Prue azonban (nekem szabad volt így hívnom őket) már modern ruhákat viselt, anélkül azonban, hogy hódolt volna a divat szeszélyének. Hiszen már a fiatalabb quaker-nemzedék erkölcsi is megromlanak. Ha Patience néni, vagy valamely más még buzgó quaker-nő jött a házukba, akkor a két nővér egy kis megerőltetéssel még tegezte őket, noha a „te” szócska az angol társalgási nyelvben egyáltalán nem használatos. Különben ilyen „meglett” leányoktól, lehetnek ugy 28—29 évesek, már tűrhető volt ez a bizalmaskodó hang, amelyet hitsorsosaikkal való beszélgetésben használtak.

— Hívja el egyszer a barátját is, nagyon szívesen látjuk — szölt miss Tellie, mikor egy este elbucsztam tőlük.

A két nővérnek sokat beszéltem S. barátomról, a ki épen akkor érkezett Németországból Amerikába, ahol néhány hónapig az indián nyelveket akarta tanulmányozni. S. nyelvész és különösen a vörösbőrűek nyelvével foglalkozik.

— Ezek a nővérek a quakernőkhöz képest nagyon vidámak, vén leányokhoz képest nagyon elevenek s ahhoz képest, hogy nők, — nagyon okosak és tanultak.

Körülbelül így nyilatkozott róluk a barátom, mikor legelőször theáztunk a régi quaker-házban.

Ugy látszik, hogy S. nagyon jól érezte magát Philadelphian, mert tovább maradt ott, mint a meddig szándékozott.

— Hihetetlen! — szölt egyszer, mikor láthatólag felindulva berontott a szobámba.

— Mi a hihetetlen már megint? — kérdeztem nyugodtan, mert már hozzá voltam szokva, hogy S. mindent bihetetlennek tart, a mit Amerikában lát.

— Tudod, az egyik quaker-nő, a kinek olyan fures neve van, — miss Tell-the-Truth, — képzeld csak, görögül is tud. Még pedig nagyon jól tud görögül, jobban, mint sok olyan tanár, a ki már negyedszázada óta tanítja a görög nyelvet.

Kissé boszankodtam.

— Nem értem, miért hangsúlyozod olyan nagyon azt a görögnyelvet! Ha én nem sokat tanultam is belőle, akkor is tudom méltányolni azt, ha valaki megtanul egy nyelvet, amely csupa „kettős szóból” és rendhagyó igékből van összeszerkesztve.

S aztán elmondtam S. barátomnak azt is, hogy miss Tellie nemrég értekezést irt a dór

nyelvjárásról, amely tudós körökben igen nagy feltűnést keltett.

— Na, ez a kékharisnya akkor bizonyosan a nővérere bizta a háztartást, ugy-e? — kérdezte S.

— Talán. A másik hölgy az igaz, hogy héber nyelvvél foglalkozik, de azért minden, esetre ráér arra is, hogy a cselédre vigyázzon. Nem értem különben, hogy miért érdeklődöl olyan nagyon miss Tellie házas érényei iránt. Hiszen többször voltál náluk, s azt hiszem, meg lehetett elégedve a főztükkel.

További beszélgetésünk folyamán S. barátom meggyőződött arról, hogy minden amerikai leány olyan, mint ez a két quaker-nővér. Hiszen ezer meg ezer olyan nő van, aki komoly tanulmányokkal foglalkozik, s jobban irtózik a szerencsétlen házasságtól, mint a vénleány-ságtól.

S. nagyon nyugtalan volt, mikor elment. Láttam, hogy már odajutott, hogy meg fog hódolni a „furesa nevű” quaker-leány előtt.

Néhány nap mulva megint találkoztunk a quakerekkel.

— A nővérem bocsánatot kér az uraktól, hogy csak pár perc mulva jöhet be, — szölt miss Prue, — de az öreg Hannah megbetegedett s így a nővéremnek kell a konyhában foglalatokodnia.

Nemsokára bejött a parlorba miss Tell-the-Truth is.

Egyszerű, sötét ruhát viselt s konyhai kötényt volt előtte. Nagyon családiának és kedvesnek látszott. S a konyhai kötének nagyon is hozzájárulnak az anyakönyvvezetői hivatalok forgalmának az emeléséhez. Az a fiatal ember, aki „még megfontolja a dolgot”, a konyhai kötényt látva, abbahagyja a megfontolást és ábrándozik.

— Kérem az urakat, menjenek az ebédlőbe.

Mikor ő is bejött az ebédlőbe, már nem volt rajta a konyhai kötének, de a barátomnak elég volt csak egy pillanatig látni, hogy Ámor nyilával leterítse őt.

Néha-néha kapok Európából egy-egy képes levelezőlapot, — azt hiszem, hogy közönséges levelezőlap odaát már nincs is, — amelyben S. barátom kézírása után rendszeren néhány görögbetűs sor is van. Ily módon már annyira gyarapítottam görög nyelvbéli ismereteimet, hogy most már a levelezőlap minden második szavát megértem szótár nélkül is.

Walter Jaeger.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A csegei „híresek”. Négy csegei legény állott tegnap a büntetőtörvényszék előtt, hogy elvegyék méltó jutalmukat rossz cselekedetükért.

A csegei legények híresek arról, hogy a botot nemesak támasztékul, hanem intő-eszközü is használják s ha valamelyik pajtás nem kedvük szerint tánczolt, mindjárt előkerül a füttykös.

A múlt évi január 1-én történt, hogy a virtuosus fiuk ott mulattak a koresmán, bőven szedegetve be az enyhítő körülményt. Mikor alkonyat felé kiléptek az ivóból, mindenikben erősen működött a virtus.

Farkas Albert, Nagy Villibáld, Dienes István és Daku János együtt ballagtak hazafelé. Az elmaradhatatlan tölgybotot kezében szorongatta mindenik.

Mikor a Hetey-tanyához értek, Szemán János nevű társuk szembejött velük. A hős vitézek ki akarván tölteni vad kedvüket, belekapozták a legénybe, majd bottal támadtak reá s úgy elverték, hogy súlyos sérülése majdnem husz napon belől gyógyult be.

A kir. törvényszék a verekedő legényeket tegnap vonta felelősségre. Nagy Villibáldot két havi börtönre; Farkas Albertet

2 havi fogságra és 10 korona pénzbüntetésre; Dienes István és Daku Jánost pedig egy-egy havi fogházra és 10—10 korona pénzbüntetésre ítélte.

A vitéz legények belenyugodtak a törvényszék ítéletébe s miután az ügyész sem felebbezett, az ítélet azonnal jogerős lett.

§ Tolvaj leány. Nyolczvanegy év óta emeli az élet terhét az öreg Gargya András H.-Böszörményben. Az utóbbi időben már igazán csak kinlódás az élete. Szülötés érte, mely megfosztotta tagjai használatától s tehetetlenül nyomja az ágyat, várakozva a minden bajokat megszüntető halálra.

Hogy mégis legyen valakije, a ki szomorú állapotában gondot viseljen reá, cselédül fogadta a 20 éves Komjáti Máriát, özv. Komjáti Istvánné leányát.

A derék cseléd aztán úgy viselt gondot a tehetetlen aggra, hogy titkon bemászott a záratlan göréba s onnan 10 zsák tengerit szépen átszállítgatott édesanyja házához, majd ismét a nyitott kamarából kezelgetett el apránként négy métermázsát.

Mátyus Gábor, ki veje az öregnek, rájött a turpisságra s a hűtlen cselédet azonnal elcsapták, de Mari annyira beleélté magát az eltulajdonításba, hogy azután is átrándult az öreg portájára s 5 zsák tengerit elezipelgetett.

A csendőrök előtt nem is tagadta a lopást s anyja házában találtak is tengerire, de a tegnapi tartott végtárgyaláson ügyesen visszászívott mindent, csupán annyit ismert be, hogy Mátyusnéval, ki az öreg leánya adtak el egy vékányit házi szükségletre.

Komjátiné is tagadta a dolgot s azt állította, hogy a háza padján talált tengerit a vejével közösen használt földön termelte.

A törvényszék Komjáti Máriát felmentette a lopás alul, de a kihágási törvény alapján öt napi elzárásra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte, a miért mint cseléd a gazdája leányával egyetértve tengerit adott el.

Komjátiné is megszabadult az orgazdaság vádjától s belenyugodott a felmentő ítéletbe.

Az ügynek még itt nincs vége, mert a kir. ügyész mindkét vádlott terhére felebbezett. (Sz....r.)

§ Jövő heti bűnügyi végtárgyalások. 1900. év május hó 21-én, hétfőn: Szöke Sándor ellen lopás büntetettéért, Rácsai György ellen lopás büntetettéért.

Május hó 23-án, szerdán: Tatár Gusztáv ellen hatóság elleni erőszak.

Május hó 25-én, pénteken: A. Kovács Imre ellen hatóság elleni erőszakért, Tóth Antal s társa ellen lopás büntetettéért, Lesku János ellen hatóság elleni erőszakért, Molnár Imre ellen lopás büntetettéért, ifj. Villás Károly s társa ellen gondatlanságból okozott emberölés vétségeért. Ugyanaz nap még itélethirdetések is lesznek.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, május 18.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség	77	6.90—7.25
"	78	7.10—7.35
"	79	7.15—7.45
"	80	7.40—7.55
Rozs	71/73	6.20—6.30
Árpa		5.60—5.70
" (jobb)		—
Zab		5.—5.10
" prima		—
Tengeri		5.70—5.75
Köles		—
Napraforgó mag		—
Bükköny		—
Lóhere		—
Luczerna		—
Pogácsa napraforgó		—
" tökmag		—
Bab (fehér)		—

KÜLÖNFÉLÉK.

* Nagy emberek sorsa. Grasse francia orvostanár érdekes adatokat közöl most megjelent munkájában a világ nag

íróinak tragikus sorsáról. A többi közt felsorolja a következő eseteket: Comte Ágost az iskolában, tanítás közben megőrült. Rousseau sok jelét adta annak, hogy beteg az agya. Élete utolsó éveiben üldözési mániája támadt s enni sem mert már attól való féltében, hogy a szakácsa megmérgezi. Dante nek gyakran voltak kínos hallucinációi. Newton örülten halt meg. O'Connel agylágyulással végezte az életét, épügy, mint Donizetti, a híres zeneszerző. Schopenhauer hangosan beszélt az utcán s szavait feltűnő kézműveltséggel kísérte. Másoknak hangos beszédét azonban nem szenvedhette, éktelen düh lepte meg, ha valaki hangos szót ejtett ki a közelében. De az ingerelte fel legjobban, ha valaki két p vel írta a nevét. Ilyenkor magánkívül volt dühében s nem egyszer meg írta verte a kereskedőt, ha a számlán így írta a nevét. Grasset az írók és művészek családjában sok neuropatikust talált. Így Tacitus, Donizetti és Manzoni fia, továbbá Hugó Viktor leánya és Kant huga megőrült. Ciceró fia delirium tremensben halt meg, Beethoven apja alkoholista, Byron anyja örült, apja kicsapongó, Renan nagybátyja vízfűző volt, nagyapját pedig az örültek házából temették el.

* **Hosszuéletű emberek.** Camour Hamibál, kit Vernet Horace örökít meg egyik festményén, 121 éves korában halt meg, egyike volt kora legnagyobb ivóinak, de nagyon sokat is evett. Polotimann lotharingiai sebész 1525 ben 145 éves korában halt meg. Halála előtti napon még a legnagyobb ügyességel végzett egy műtétet, de nem volt életének egyetlenegy napja, amelyen magát le ne itta volna. Egy sziléziai parasztasszony, aki ugyanabban az évben 155 éves korában halt meg, mindennap alaposan bepálinkázott. Spier Eleonóra ellenben, ki 1763-ban 125 éves korában halt meg, soha szeszes italt nem ivott. A bornemiszák közül való volt Grandes aranyműves legény is, ki 126 éves lett és 12 nappal halála előtt még dolgozott. Ilyen józan Mathuzálemek voltak még Effingham John, ki 124 éves korában és Pierre Zortan, ki 1724 ben 185 éves korában halt meg.

RÖPPENTYÜK.

- * **Meghatározás.** — Mi a szemtelenség?
— Éj idején felébreszteni egy orvost és megkérdezni tőle egy másik orvos lakcímét.
- * **Beszűlet.** Vendég: Hallja, tegnap megint rosz huszast adott vissza. Ez nem becsület...
Pinczér: Tessék ide adni; beváltom.
Vendég: Persze, mikor már másnak a nyakába sóztam!
- * **Rosz mentség.** — Kicsoda az a vén csoroszlya? — kérdi a hadnagy egy képre mutatva a háziasszonytól.
Ez rémülten szól:
— Oh hadnagy ur, ez az én képem.
A tiszt zavartan hebeg:
— Lehetetlen... Vagy talán nagyon régen csináltatták...

INGATLANOK FORGALMA.

Kecskés István és neje Balogh Julianna veszik a debreczeni 2810. sztkvben 7924. hrsza. ondódi 2 hold 850 négyszögöl földet Nagy Sándor és neje Dobozi Juliannától 1400 koronáért.

Kiss Ferenc és neje Zöld Zsuzsanna veszik a debreczeni 1638. sztkvben. 3793/a—1 hrsza. foglalt csapókerti 370 négyszögöl szőlőt Szigeti Istvántól 1040 koronáért.

Vas Mihály és neje Szilágyi Eszter veszik a debreczeni 6300. sztkvben foglalt régi 3260. sorsz. házat Vékony János és társaitól 1600 frtért.

Csobai András és neje Holló Karolin veszik a debreczeni pusztacsikai 53. sztkvben 353. 354. hrsza. foglalt 5 hold 1110 négyszögöl kaszálót Lukács Mihálytól 600 frtért.

Tömösvári Péter és neje Nagy Erzsébet veszik a debreczeni 977. sztkvben 9923. hrsza. foglalt 5 hold 526 négyszögöl ujosztású földet Koncz Lajos és társaitól 3000 koronáért.

Mike János veszi a debreczeni pusztai Elepi 32. sztkvben foglalt tanyabirtoktól a Kasza Zsuzsanna özv. ifj. Mike Ferencné birtokilletőségét ajándékozás czimén.

Szekeres Bálint és neje Kovács Mária veszik a debreczeni 7354. sztkvben foglalt 149. régi sorsz. házat Gogán Károly és neje Szántai Rozáliától csere czimén 12000 korona értékben, — s viszont Gogán Károly és neje Szántai Rozália veszik a debreczeni 1283. sztkvben foglalt régi 3053. sorsz. házat Szekeres Bálint és neje Kovács Máriaától 7000 korona értékben.

Rác Bálint és neje Nádasdy Sára veszik a debreczeni 123. sztkvben 7646. hrsza. foglalt 4 hold 650 négyszögöl ondódi földet Kis Bálintól 1040 frtért.

Szilágyi Imre és neje Markusz Julianna veszik a debreczeni 6360. sztkvben foglalt régi 668. sorsz. házat Gondi Károlyné Boros Rózától 2800 koronáért.

Bőr Ferenc és neje Biró Julianna veszik a debreczeni 1244. sztkvben foglalt régi 3014. sorsz. háznak Bőr István és neje Kereszturi Eszterrel illető felerészét 900 koronáért.

Kaszás János és neje Vas Zsuzsanna veszik a debreczeni 5718. sztkvben foglalt régi 2647. sorsz. házat Czudor János és neje Kozák Máriaától 3360 koronáért.

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Írta: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.)

53.

— De hát elvégre is, mit jelent mind ez? — kérde újból — és miért nem ír Mrs. Mautonnak?

— Mert nem tehetem, nem tehetem, pedig olyan jó volt hozzám!

— És nem mondhatja meg nekem, hogy miért?

— Oh, nagyon is hamar megtudja, hogy miért. Ugy se tarthat már sokáig. De most még nem mondhatom el önnek. Csak arra kérem, ne kérdezzzen tőlem semmit és ne figyeljen reám. Magára nézve is jobb lesz, ha semmit sem tud felőlem. Most pedig jobb lesz, ha felmegyek. Akar nekem egy igen nagy szívességet tenni? Akkor arra kérem, ne szóljon semmit, se Smithnek, se Mrs. Mautonnak.

Saltash fejével intett igent.

— És még valamire kérem. Ne hallgatózzék, az Istenre kérem, ne figyeljen, hogy nem hall-e hangokat.

Elhallgatott. A gyertya fénye a falra idomtalan árnyakat rajzolt, melyek ide-oda mozogtak.

— Azt pedig akár előre is megmondhatom önnek, — tette hozzá hirtelen elhatározással — hogy az éjjel megint csak lejövök még az ajtóhoz.

Megfordult és fölfelé indult a lépcsőn. Egy hajtű kiesett a feje hátuljára tűzött hajtömegből és sárga haja valóságos aranypalást gyanánt hullott vállaira.

Saltash utána nézett, míg csak el nem tűnt a lépcsőfordulónál, azután visszatért szobájába.

A legutóbbi félóra eseményei úgy tűntek föl Saltash előtt, mint valami álom. A csarnokban égve maradt a gáz; a mint ez eszébe jutott, azzonnal kiment, hogy eloltsa. Nem lett volna már semmi értelme, hogy olyankor ágyba feküdjön, tehát fölgerjesztette a tüzet és pipára gyújtott, aztán elgondolkozott.

Mi lehetett az a titok, mely Hanson Marit Brinvillebe hozta és arra készítette,

hogy megfesse haját? Áruha ez, vagy a Mrs. Fleming ékes, courtesaneszerű megjelenése nem volna más, mint egy alsóbb rendbeli nőszemély kísérlete, hogy az előkelőbb osztályok ruházatával és modorával hivalkodjék? Összehasonlította mostani szépségét a hajdanival: most tündöklő volt, a milyen azelőtt nem volt soha. Arczöre sokkal finomabb színezetű volt most, szeméi nagyobbak és sötétebbek, tekintetük mélyeségebb, mint annakelőtte, mikor csak a természet gondozta őket: de üdesége oda van... Felesapott a harmincz éves hölgyek sorába, kik beleszületnek ebbe a korba és benne is hálnak meg, ez volt a legenda, melyet több effélével együtt arezáról leolvastott.

Nem tudott ezeknek a dolgoknak, melyek nyugalmát annyira megzavarták, más elfogadható magyarázatot adni, mint azt, melynek kifejezést is adott s a melyet a nő oly határozottan visszautasított. Elszántsága s a kétségbeesett küzdelem, melyet titkának megőrzése végett folytatott: azt bizonyította, hogy helyzete nagyon komoly, sőt kétségbeesett. A mi csak módjában állott, mindent elkövetett, hogy Saltash rá ne ismerhessen; mikor pedig belátta, hogy hiába minden, elismert ugyan annyit, hogy titkának nyomára jutott, de midőn arra kérte, hogy ne kérdezzzen tőle semmit és evvel — Isten tudja, mi czéiből — ugyszólván életre-halálra megadta magát: evvel egyszerre kirántotta a gyékényt lábai alól. Most még az eddiginél is sokkal titokzatosabb volt ez a dolog, de neki nem volt szabad tovább fürkészni. És e pillanatban hallotta visszatérő lépteit neszt, tudta, hogy az ajtót nyitja ki, de hallgatóznia nem szabad! Erős légáram tódult a házba, s az eső csapkodása hangosabb lett egy pillanatra, azután ismét hallatszottak a léptek a viaszos vászon szőnyegen: és ő még kísérletet sem tehetett, hogy meglássa, mi történik alig néhány lépésnyire, csupán egy vékony, cémentezett deszkafal által elválasztva tőle.

Minél tovább gondolkozott ezen újról, annál kellemetlenebbnek találta magára nézve. Ugyan volt-e már ember ilyen fonák helyzetben valaha? Annyit tudott, hogy nem a Hanson Mary jó hírneve az, mely itt koczkán forog; mert a lány az ő maga — t. i. a Saltash — érdekében is óva intette őt, hogy ne iparkodjék többet megtudni, mint amennyit már ugyis tud.

Már-már megbánta, hogy egyáltalában kimozdult az Imperial-fogadóbol. Persze, nem is jött volna el, ha Smithel nem találkozik és Smith se kerül elébe, ha Brinvillebe nem jő. Brinvillebe pedig azért kellett neki jönni, mert beteg volt, bőrig átván valamely nap Leicestershireban és nem vetén le magáról a vizes ruhát. Így tehát egy csunya eső volt az oka mostani kellemetlen helyzetének. Ez a következtetés az esőre terelte figyelmét, mely sűrű párákban verődött ablaktábláihoz. Ha valakit bebocsáttak az éjjel a házba, a lecsurgó víz nyoma okvetlenül ott maradt a lépcsőház padozatán.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI-POSTA.

Dr. F. E. Megtisztelő ajánlatát köszönjük s más alkalommal készségesen fogadjuk. De a Zenede hangversenyéről hoztunk bő tudósítást, Az nem a mi hibánk, ha valaki nem olvasta el.

Raf az idő. Ettől még rutabb lenne. Ne fessük falra az ördögöt.

S. K. Helyben. A lap szellemi részét illető ügyek a szerkesztőségre tartoznak. Kiváltságos állapotokat nem ismerünk.

Ma és mindig. Kopott lanton kopott nóta! Elzengtek már évek óta.

Álmok. Talán! De bizonyosat nem ígérhetünk!

NYILT-TÉR.

Mint hogy a tavasz előre haladásával osee-möt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt, mert olosó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-szerként szerepel, másrészt, mert dús szén-sav-tartalmánál fogva, specifikus óvószert is a tiphus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója a víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedése-nél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hűghajtó és a szomjat o illapító hatásánál fogva.

== Kedvelt borviz. ==

A Mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Sz.-László Nagyvárad mellett.
Vasuti állomás.
Posta, távirtda, telephon.
(püspök) gyógyfürdő. Hévízfürdők 30°—40° C.

Kiváló szaktekintélyek által elismert

== kitünő hatással ==

osuzos és rheumás bántalmaknál, csonttörések és ficamok utókezelése, hűdéseknél, mell, hasi és egyéb izzadmányoknál (exsudatum) máj és vese, valamint húgy- és ivarszervi bántalmaknál, női bajoknál a légzési és emésztési szervek hurutjainál.

Gyönyörű fekvés, hatalmas tölgyfa erdőségek közepén, három oldalról hegyek által védve. Pormentes enyhe klíma. Gyönyörű park- és sétahelyek. Villamos világitás, öt óriási tükörfürdő 900—3000 hktl. köb-tartalommal, folytonos vízcsere; kád- és családfürdők; pokróczozó és pihenő termek. Zuhanyok.

Ivógyógymód. Lápfürdők, massage, villamosítás. Szállodái a modern követelményeknek megfelelőleg a legnagyobb kényelemmel berendezve, a fürdő helyiségekkel zárt folyosók által vannak összekötve.

Olcsó szobaárak. Kitünő magyaros konyha, tiszta borok Czeglédy Sándor pinczejéből. Naponta háromszor térzene, sétahangversenyek, tombola- és táncestélyek. Kirándulások. — Évad május 1-től október 1-ig. — Fürdőorvos: Dr. Ternér Béla. — Bérlet: Czeglédy Sándor. — Prospectusokat bérmentve küld az igazgatóság.

Vegyünk Schweizer-selymet

Kérjen ön mintát fekete, fehér vagy színes ujdonságainkból.

Különlegesség: Nyomott selyem-Foulard, Rayé, Cadrille, nyers- és mosó-selyem ruháknak és blousoknak, méterenként 1 kor. 20 fillértől feljebb.

Ausztria és Magyarországon közvetlen magánfeleknek adunk el és a kiválasztott selyem-szöveteket vám- és bérmentesen a lakásra küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Elköltözés végett

2 uj ebédlő, 2 uj hálószoza, 1 uri szoba, valamint saját használt 4 szoba butoraim, mind jó állapotban rendkívül olcsó árban eladók.

Megtekinthető naponta reggel 9 órától délután 5 óráig Piacz-utca 71. szám alatt levő udvari földszinti lakásomban.

A lakás, mely 4 szoba, konyha és a hozzá való melléképületekből áll, minden áron kiadó.

Ugyanott jó száraz deszkák, puha és kemény fák olcsón eladók.

Schwarz Vilmos.

SPORA-féle

világhírű KLATAU-i

disz- és óriási szegfű.

Kitüntette: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt a Mainban stb. a legmagasabb díjakkal.

Elite-választék

5 darab 16 Kor.

Kiállítási és reklám minta fajok

10 darab 16 Kor.

Óriási szegfű

10 darab 10 Kor.

Disz-szegfű

10 darab 5 Kor.

Kerti-szegfű

10 darab 2 Kor.

Remontánszegfű

10 darab 6 Kor.

50 darabnál 10 százalékos, 100 darabnál 20 százalékos engedmény. Képes árjegyzék ingyen, bérmentve.

Fr. Spora

szegfű-kivitel Klatau (Csehország.)

Uszoda megnyitás.

Van szerencsénk tisztelettel tudatni, hogy a „Margit“-fürdő

fedett uszodáját

folyó évi május hó 1-én megnyitottuk.

Az uszómesteri teendőket Lotenyoi János fővárosi rudasfürdői uszómesterre bíztuk, a ki a rendszeres uszás tanítást már megkezdte.

Ez alkalommal tudatjuk, hogy az uszoda bérletjegyeket (f. é. október 1-ig tartó érvényesül) a fürdőpénztárnál személyenként 12 korona ellenében bármikor kiszolgáljuk. Ugyanott igen mérsékelt ár mellett személy- vagy családi fürdőbérletek válthatók, gőz-, kádfürdő és uszoda használatra jogosítva.

Az uszoda nyitva:

Reggel 6—9-ig férfiaknak.

„ 9—12-ig nőknek.

Délután férfiaknak.

Személy-jegy fürdőruhával 60 fillér.

Gyermekeknek 40 fillér.

Pincze

hordós és üvegezett borok beraktározására kiválóan alkalmas, a Kossuth-utca elején kiadó. Czim a kiadó-hivatalban.

Szegedi gazdasági kiállítás. Arany érem.

A legújabb szabadalmazott szer mindenféle káros rovarok biztos kipusztítása, különösen a répán élősködő ormányos bogár és a földi bolha, a cserebogár, dögbogár és honvédbogár kiirtására a

„ROVARIN.“

Ezen „Rovarintézetemben“ előállított védőanyag vízzel hígítva és permetező géppel a megfelelő növényre fecskendezve, a rajta élősködő rovarokat teljesen kipusztítja s a mellett a permeteg a legsebezhetőbb növénynek sem árt, sőt annak növeését elősegíti.

A „Rovarin“ 1½—2 kgr. súlyú csomagokban lesz árusítva, mely mennyiség 200 liter vízre van számítva s vele 1½—2 magyar holdnyi terület bepermetezhető.

1 csomag „Rovarin“ ára 2 frt 25 kr.

Az ezen mintához szükséges legjobb „Vermorel Eclairé“ permetező gép 21 frtért szintén nálam kapható. Ugyancsak raktáron tartom a fejlődőtebb répa permetezésére alkalmazható „Chlorbaryumot“ is. Pontos használati utasítás minden küldeményhez mellékelve.

Megrendelések czimzendők:

JAKLITSCH JÁNOS „Rovarintézetéhez“

POZSONY, Mihály-utca 5. sz.

Rovara Frigyes

A „Répabogár“ című művének magyar kiadása már teljesen elfogyott, de a mű német kiadásából még néhány száz példány kapható

JAKLITSCH JÁNOS „Rovaringyárosnál“ Pozsony, Mihály-utca 5. sz.

Ára 50 krajczár. Ára 50 krajczár.